

Tämä on rinnakkaistallenne.

Rinnakkaistallenteen sivuasettelut ja typografiset yksityiskohdat *saattavat poiketa* alkuperäisestä julkaisusta.

Julkaisun tekijä(t): Heikkilä, Hannu

Julkaisun nimi: Katsastajien koulutus Oulussa tukee yrityksiä

Julkaisuvuosi: 2019

Versio: Kustantajan versio

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Heikkilä, H. (9.1.2019). Katsastajien koulutus Oulussa tukee yrityksiä. *Kaleva*, p. 32.

Katsastajien koulutus Oulussa tukee yrityksiä

Katsastustoiminta alkoi Suomessa virallisesti vuonna 1922, jolloin säädettiin asetus automobiilien katsastus- ja rekisteröintitoiminnasta. Autoja ja moottoripyöriä oli Suomessa tuolloin noin 3 000 kappaletta.

Suurissa kaupungeissa oltiin jo silloin huolestuneita autojen määrän kasvun vaikutuksista yleiselle liikenneturvallisuudelle. Samalla pyrittiin vähentämään lainsäädännöllisin keinoin autoista aiheutuvia melu- ja saastehaittoja.

Nykyisin ajoneuvomäärä on moninkertainen tuohon aikaan nähden, mutta liikenteen aiheuttamat haasteet ovat monella tapaa samankaltaiset.

Katsastustoiminta vapautui kilpailulle vuonna 1994, jolloin Suomen valtio luopui monopolistaan alalla. Tähän saakka valtion omistama Autorekisterikeskus oli vastannut koko Suomen ajoneuvojen katsastustoiminnasta.

Alan vapautuminen kilpailulle mahdollisti nyt myös yrittäjyyden alalla. Uusia katsastusasemia ilmestyi nopeasti suurimpiin kaupunkeihin, ja esimerkiksi Oulussa ensimmäinen yksityinen katsastusasema avasi ovensa 1995.

Kilpailu katsastusalalla kehitti asiakaspalvelua ja katsastuspalveluiden saatavuutta huomattavasti parempaan suuntaan kuin mitä se oli aiemmin Suomen valtion monopolin aikaan.

2000-luvun alussa katsastustoit-
mipaikkojen määrä oli kasvanut jo huomattavasti ja kilpailu asiakkais-

YLÄKERTA

HANNU HEIKKILÄ
hannu.heikkila@oamk.fi

"Opiskelijalle koulutus antaa mahdollisuuden tutustua ja suuntautua katsastusalalle jo opintojen aikana."

ta oli kovaa. Tämä aiheutti sen, että katsastustoiminnan laatu alkoi heiketä paikoin ja tapahtui jopa yli-lyöntejä.

Lainsäätäjän haluttiin puuttuvan asiaan, jotta epätasapuolinen kilpailu loppuisi ja toiminnan laatua saataisiin parannettua.

Uusi laki ajoneuvojen katsastusluvista säädettiin vuoden 1998 lopussa. Uutta olivat nyt monet katsastustoimintaa ja sen valvontaa koskevat säädökset.

Katsastajien koulutusvaatimukset kirjattiin tarkasti nyt ensimmäistä kertaa lakiin saakka ja koulutuksesta tuli luvanvaraista. Luvan koulutuksen järjestämiseen myönsi tuolloin Ajoneuvohallintokeskus.

Katsastajien koulutus keskittyi heti alusta pitäen Etelä-Suomeen. Käytännössä tämä on tarkoittanut sitä, että kaksi suurta kouluttajaa on vastannut koko Suomen katsastusyritysten koulutustarpeista. Yritysten on pitänyt kouluttaa oma henkilökuntansa ja uudet työntekijänsä Etelä-Suomessa.

Tämä on aiheuttanut suuria kustannuksia varsinkin pohjoissuomalaisille yrityksille. Lisäksi koulustoiminnan puuttuminen Pohjois-Suomesta on aiheuttanut ajoittain pulaa työntekijöistä ja vaikeuttanut siten yritysten toiminnan kehittämistä.

Oulun ammattikorkeakoulun (Oamk) konetekniikan tutkinto-ohjelmassa alkoi keväällä 2017 Euroopan Sosiaalirahaston (ESR) rahoittama AutoKoulu-niminen hanke, jonka tarkoituksena on ollut aloittaa katsastajien alalokoutus myös Pohjois-Suomessa.

Hankkeen yhtenä tavoitteena on ollut myös kehittää ja ottaa käyttöön nykyaikaisia oppimis- ja opetusmenetelmiä.

Keväällä 2018 katsastajien alalokoutus alkoi Oamkin konetekniikan tutkinto-ohjelmassa pilotoinnilla, jossa kokeiltiin myös etäopetusmahdollisuutta.

Koulutuksesta saadut kokemukset olivat hyviä, ja katsastajien alalokoutus liitettiin heti myös Oamkin opetussuunnitelmaan.

Nyt Oamkissa opiskeleva opiskelija voi halutessaan suuntautua katsastusalalle jo opintojen aikana ja jatkaa katsastajan loppututkintoon saakka.

Oamkin konetekniikan tutkinto-ohjelma pystyy katsastajakoulutuksella osaltaan tukemaan ja edistämään alueen elinkeinoelämän kasvua ja toimintaa sekä tukemaan opiskelijan ammatillista kasvua.

Katsastusyritysten ei enää tarvitse lähettää vastavalmistunutta amk-insinööriä Etelä-Suomeen koulutukseen, vaan yritys voi ottaa Oamkissa katsastajakoulutuksen saaneen opiskelijan ohjattuun katsastusharjoitteluun ja sitä kautta työhön.

Yrityksille tämä tarkoittaa selvää ajan ja resurssien säästöä. Lisäksi yritysten on helppo suunnitella tulevaa toimintaa, koska uusien työntekijöiden saaminen on helpompaa Oamkin katsastajakoulutuksen mahdollistamana.

Oamkille katsastajakoulutus mahdollistaa luontevan työelämäyhteyden katsastusyritysten ja toimintaa valvovan Liikenteen turvallisuusviraston (Trafi) kanssa.

Opiskelijalle koulutus antaa mahdollisuuden tutustua ja suuntautua katsastusalalle jo opintojen aikana. Pätevöittävän koulutuksen suorittaminen amk-insinöörin koulutuksen yhteydessä luo opiskelijalle haasteita ja tavoitteita.

Tavoitteiden asettaminen omalle opiskelulle jo mahdollisimman varhaisessa vaiheessa edesauttaa opiskelijan valmistumista ja sijoittumista työelämään.κ

Hannu Heikkilä on Oulun ammattikorkeakoulussa AutoKoulu-hankkeen projektipäällikkö ja katsastajakoulutuksesta vastaava henkilö.